

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Митні процедури при імпорті світлодіодних ламп»

Студента 2 курсу, 12м групи,
спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»
спеціалізації
«Митна права»

Науковий керівник
канд. техн. наук, доцент

Науковий консультант
канд. техн. наук, доцент

Гарант освітньої програми
док-р техн. наук, професор

_____
Войцеховської Євгенії
Владиславівни

_____
Осієвська Валентина
Валеріївна

_____
Комаха Володимир
Олександрович

_____
Мережко Ніна
Василівна

Київ 2021

АНОТАЦІЯ

Войцеховська Є. В. Митні процедури при імпорті світлодіодних ламп

У випускній кваліфікаційній роботі проаналізовано особливості митних процедури при імпорті світлодіодних ламп. Зокрема, було: з'ясовано стан та тенденції розвитку ринку світлодіодних ламп в Україні і світі; визначити особливості здійснення товарознавчої експертизи та виконання митних формальностей при імпорті світлодіодних ламп; досліджено асортимент світлодіодних ламп, що імпортуються; проведено товарознавчу експертиза світлодіодних ламп та оформлено її результати; розглянуто особливості класифікації світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД та визначити товари групи «прикриття»; визначено митну вартість та нарахування митних платежів при імпорті світлодіодних ламп; здійснено аналіз виконання митних формальностей при імпорті світлодіодних ламп за митною декларацією.

Ключові слова: світлодіодні лампи, товарознавча експертиза, митні процедури, імпорт, митне оформлення, митна вартість, митна декларація.

SUMMARY

Wojciechowska E.V. Customs procedures for the import of LED lamps

Peculiarities are analyzed in the final qualification work customs procedures for the import of LED lamps. In particular, the state and tendencies of development of the market of LED lamps in Ukraine and the world were clarified; to determine the features of the commodity examination and customs formalities for the import of LED lamps; the range of imported LED lamps is investigated; commodity examination of LED lamps was carried out and its results were issued; features of classification of LED lamps according to UKTZED are considered and to define goods of group «cover»; determined the customs value and accrual of customs duties on imports of LED lamps; the analysis of performance of customs formalities at import of LED lamps according to the customs declaration is carried out.

Key words: LED lamps, commodity expertise, customs procedures, import, customs clearance, customs value, customs declaration.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ЗДІЙСНЕННЯ МИТНИХ ФОРМАЛЬНОСТЕЙ ПРИ ІМПОРТІ СВІТЛОДІОДНИХ ЛАМП.....	9
1.1. Стан та тенденції розвитку ринку світлодіодних ламп в Україні і світі...	9
1.2. Особливості здійснення товарознавчої експертизи та виконання митних формальностей при імпорті світлодіодних ламп.....	15
РОЗДІЛ 2. ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА СВІТЛОДІОДНИХ ЛАМП ДЛЯ МИТНИХ ЦІЛЕЙ.....	21
2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження.....	21
2.2. Характеристика асортименту світлодіодних ламп, що імпортуються.....	23
2.3. Товарознавча експертиза світлодіодних ламп та оформлення її результатів.....	27
РОЗДІЛ 3. МИТНІ ФОРМАЛЬНОСТІ ПРИ ІМПОРТІ СВІТЛОДІОДНИХ ЛАМП В УКРАЇНУ.....	32
3.1. Особливості класифікації світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД та визначення товарів групи «прикриття».....	32
3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті світлодіодних ламп.....	38
3.3. Аналіз виконання митних формальностей при імпорті світлодіодних ламп за митною декларацією.....	42
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	50
ДОДАТКИ.....	56

ВСТУП

Актуальність дослідження. Відповідно до законодавства України всі особи на рівних засадах мають право на ввезення в Україну та вивезення з неї товарів. У процесі переміщення товарів через митний кордон особа вступає в суспільні відносини з державою в особі органів доходів і зборів. Ці відносини регламентуються в цілому митним законодавством. Частиною цих відносин складає порядок митного оформлення.

У світі стрімко впроваджуються нові технології освітлення, вони щодня змінюються, але їх основу зазвичай складають світлодіодні джерела світла та подібні освітлювальні системи, а отже освітлення, яке є найбільш енергоефективним набуває найвищого пріоритету. Україна, на жаль, не належить до країн, де часто і в достатній кількості започатковуються провідні технології. Проте є державою, що достатньо швидко розвивається, тому подібні технології швидко входять в буденність українського споживача. А отже, першочерговим у випадку освітлювання на даний момент українці покладають надії на імпорт такої продукції. Для ідентифікації якісної продукції, щоб ринок України був насичений, необхідна товарознавча експертиза. Не малою значення набуває експорт якісних світлодіодних ламп для вітчизняного виробника, адже це створює умови ринкової конкуренції для забезпечення споживача якісною продукцією.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Деякі питання, які стосуються теми роботи вивчали: О. В. Годованець [7], Л. С. Кухній [14], Ю. Т. Меленчук [15], Потюк В. М. [20], Семенчук Т. Б. [39], О. В. Шимко [48], Є. О. Підгора [48], В. В. Прокопенко [37; 38], О. М. Шевчук [47], В. М. Сорокін [40] та ін. Однак більшість аспектів цієї проблематики вивчені побіжно. Здійснення митних процедури при імпорті світлодіодних ламп в умовах євроінтеграції вітчизняними представниками правової науки комплексно майже не вивчалось.

Метою даної роботи є вивчення особливостей митних процедур при імпорті світлодіодних ламп.

Об'єктом дослідження є світлодіодні лампи, що імпортуються на митну територію України.

Предмет дослідження – товарознавча експертиза та митні процедури при імпорті світлодіодних ламп.

У випускній кваліфікаційній роботі для досягнення поставленої мети було визначено такі *завдання*:

- з'ясувати стан та тенденції розвитку ринку світлодіодних ламп в Україні і світі;
- визначити особливості здійснення товарознавчої експертизи та виконання митних формальностей при імпорті світлодіодних ламп;
- дослідити асортимент світлодіодних ламп, що імпортуються;
- провести товарознавчу експертизу світлодіодних ламп та оформити її результати;
- розглянути особливості класифікації світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД та визначити товари групи «прикриття»;
- розглянути визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті світлодіодних ламп;
- здійснити аналіз виконання митних формальностей при імпорті світлодіодних ламп за митною декларацією.

Наукова новизна випускної кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні критеріїв для здійснення експертизи світлодіодних ламп в митних цілях.

Практична цінність роботи полягає у вдосконаленні товарознавчої експертизи при імпорті світлодіодних ламп на митну територію України. В роботі сформульовано основні положення, висновки та рекомендації, що стосуються митних формальностей при імпорті світлодіодних ламп в Україну. Також практична цінність дослідження полягає у розробленні критеріїв ідентифікації світлодіодних ламп, що можуть бути використані в роботі експертних лабораторій Державної митної служби.

Апробація результатів досліджень викладено в статті «Товарознавча експертиза світлодіодних ламп в митних цілях».

Теоретичні та практичні положення отриманих наукових результатів викладено у науковій статті «Товарознавча експертиза світлодіодних ламп для митних цілей», яку опубліковано у збірнику наукових праць студентів «Митна справа: Практичний аспект» [6] та апробовано на студентській науковій конференції «Підприємництво, торгівля та маркетинг: реалії, виклики, перспективи» («17-18» березня 2021 р., КНТЕУ, м. Київ).

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел та додатків.

Зміст роботи викладено на 55 сторінках друкованого тексту, з яких основний текст складає 46 сторінок. Випускна кваліфікаційна робота містить 14 таблиць і 4 рисунка, 5 додатків. Список використаних джерел налічує 48 найменувань на 5 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ЗДІЙСНЕННЯ МИТНИХ ФОРМАЛЬНОСТЕЙ ПРИ ІМПОРТІ СВІТЛОДІОДНИХ ЛАМП

1.1. Стан та тенденції розвитку ринку світлодіодних ламп в Україні і світі

Ринок світлодіодного освітлення (LED-освітлення) продовжує зростати як в Україні, так і в усьому світі. Така тенденція характерна як для домашнього, побутового використання, так і для вуличного освітлення, а також освітлення в сегменті комерційної та промислової нерухомості. Цьому сприяє, серед іншого, зниження вартості світлодіодної технології. Цінова доступність збільшує попит як з боку населення, так і з боку держави - збільшується кількість встановлених світлодіодних ліхтарів уздовж доріг.

Майже вся продукція, представлена на українському ринку, має китайське походження. Місцеві компанії займаються складанням освітлювального обладнання з закуплених імпортованих світлодіодів. У структурі закупівель в 2020 році переважали світильники для внутрішнього освітлення, стельові. При цьому в експортних поставках основу становило вуличне освітлення - більше 85% в грошовому вираженні. В експорті присутні також інше специфічне (і дороге) обладнання - корабельні прожектори, прожектори для будівельної техніки та інше [41].

Перш за все, відзначимо, що виробництво світлотехнічної продукції входить до електротехнічної промисловості, яка, своєю чергою, є підгалуззю машинобудівної галузі України [15, с. 184]. За даними [14, с. 48] можна констатувати, що обсяги виробництва електротехнічної продукції залишалися майже незмінними, а питома вага даної підгалуззі в сукупних обсягах машинобудування останніми роками становить приблизно 28%.

Процес функціонування підприємств електротехнічної галузі зорієнтований на досягнення ними своїх цілей, реалізація яких відображається у відповідних

показниках і критеріях їх господарської діяльності. Вагомими серед них є показники, пов'язані з абсолютними та відносними значеннями обсягів виробництва та реалізації електротехнічної продукції на ринку, а також частка займаного ринку. Передумовою успішного функціонування підприємств є динамічний розвиток самих підприємств і галузі, до якої вони належать. Важливо зауважити, що певна кількість дослідників відзначають: підприємства електротехнічної промисловості є основою для розвитку та прискорення темпів науково-технічного прогресу, наукомісткими галузями виробництва, тими, що забезпечують автоматизацію та механізацію виробничих процесів [48, с. 255].

Аналізуючи розвиток сучасної електротехнічної промисловості, слід зазначити, що вона належить до машинобудівної галузі, підприємствами якої здійснюються виробництво та реалізація електротехнічної продукції, що забезпечує перетворення, передавання та споживання електроенергії. Різноманітність продукції зумовлюється специфікою діяльності підприємств галузі; основний асортимент складають кабельно-провідникова продукція, електролампи та світлотехнічна продукція, силові та електричні генератори, електрозварювальне, електроосвітлювальне та електротермічне устаткування, електропобутові прилади, двигуни різних потужностей, перетворювачі та трансформатори й інша продукція.

У деяких джерелах відзначають, що «номенклатура виробів електротехнічної промисловості охоплює понад 70 тисяч найменувань виробів різного призначення та напрямків використання» [48, с. 256; 5, с. 186]. В. М. Потюк наголошує, що «світлотехнічна продукція – це дуже широкий асортимент світлотехнічних виробів, що забезпечує створення необхідних умов освітлення та сигналізації в усіх сферах економіки та побуту населення» [20, с. 365]. Електротехнічна промисловість України характеризується широким виробництвом, для якого необхідна значна кількість кваліфікованих трудових ресурсів, тому його основні центри – це великі промислові міста: Київ, Харків, Запоріжжя, Одеса, Полтава, Львів, Тернопіль, при цьому характеризується позитивною динамікою, наведеною у табл. 1.1 [11, с. 465].

**Динаміка сегментів ринку світлотехнічної продукції
млн євро [11, с. 465]**

<i>Сегмент</i>	<i>2017 р.</i>	<i>2018 р.</i>	<i>2019 р.</i>	<i>2020 р.</i>
Житловий	43,81	53,89	63,97	81,93
Офісний	12,52	15,40	18,28	23,41
Торговельний	12,52	15,40	18,28	23,41
Готельний	6,26	7,70	9,14	11,70
Промисловий	3,13	3,85	4,57	5,85
Зовнішній	12,52	15,40	18,28	23,41
Архітектурний	9,39	11,55	13,71	17,56
Разом	100,15	123,18	146,22	187,28

Звернемося до УКТЗЕД для визначення коду, спочатку необхідно визначити розділ, оскільки лампи є електротехнічним обладнанням, або складовими іншого обладнання, їх слід віднести до розділу XVI «Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання; їх частини; звукозаписувальна та звуковідтворювальна апаратура, апаратура для запису або відтворення телевізійного зображення і звуку, їх частини та приладдя». Далі слід визначити групу, до якої належить даний товар. У розділі XVI 2 групи (85,65), відповідає даному товару група 85: Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя. У 85 групі 48 категорій, але для даної статті слід звернутися до категорії, що стосується освітлювального обладнання, а саме 8539 - Електричні лампи розжарення або газорозрядні, включаючи лампи герметичні спрямованого світла, ультрафіолетові або інфрачервоні лампи; дугові лампи; світлодіодні (LED) лампи. В даній категорії зазначено код світлодіодних (LED) ламп – 8539 50 00 00, що відображено у табл. 1.2. [32].

Класифікація світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД [32]

Розділ XVI	Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання; їх частини; звукозаписувальна та звуковідтворювальна апаратура, апаратура для запису або відтворення телевізійного зображення і звуку, їх частини та приладдя
Група 85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя
8539	Електричні лампи розжарення або газорозрядні, включаючи лампи герметичні спрямованого світла, ультрафіолетові або інфрачервоні лампи; дугові лампи; світлодіодні (LED) лампи:
8539 50 00 00	– світлодіодні (LED) лампи

Проаналізувавши дані Державної служби статистики щодо виробництва світлодіодних ламп в Україні, можна сказати, що з 2015 по 2021 рр. виробництво світлодіодних ламп та подібних товарів було на приблизно однаковому рівня, виключенням став лише 2016 р. з рекордним показником 1043492 одиниці (рис. 1.1).

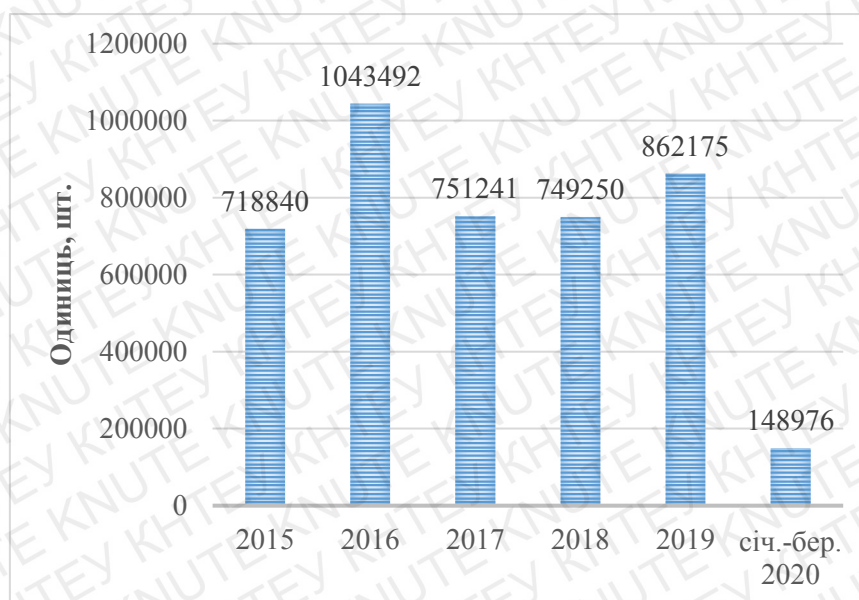

Рис.1.1. Виробництво світлодіодних ламп в Україні за 2015-2020 рр., шт [41]

Щодо реалізації світлодіодних ламп, її рівень у досліджувані періоди був приблизно однаковим, що видно на рис. 1. 2. У 2015 р. – 607900 од., в 2016 р-675507 од., 2017 р. - 454055 од., 2018р, – 587588 од., 2019р – 703694 од.

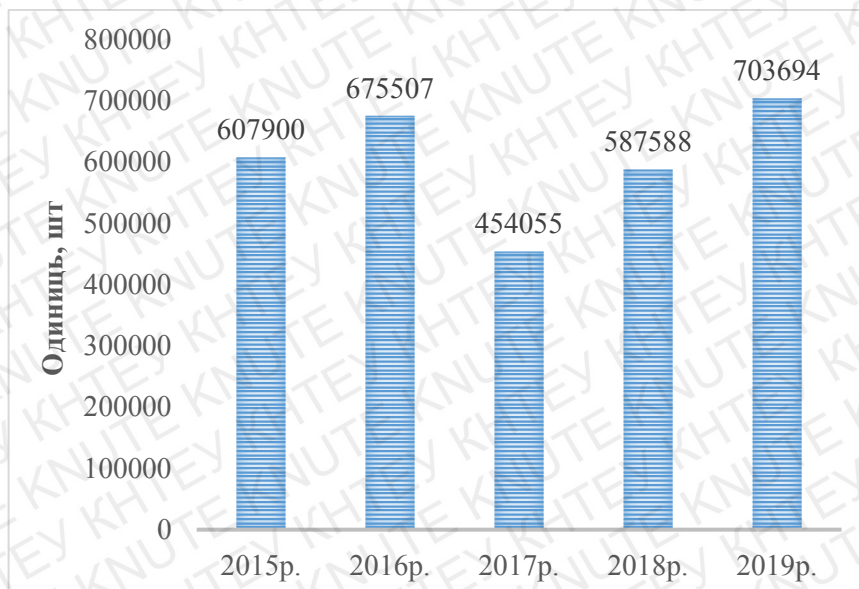

Рис.1.2. Реалізація світлодіодних ламп за 2015-2019 рр., шт [41]

Обсяги експорту та імпорту світлодіодних ламп за останні 5 років представлено на рис. 1.3.

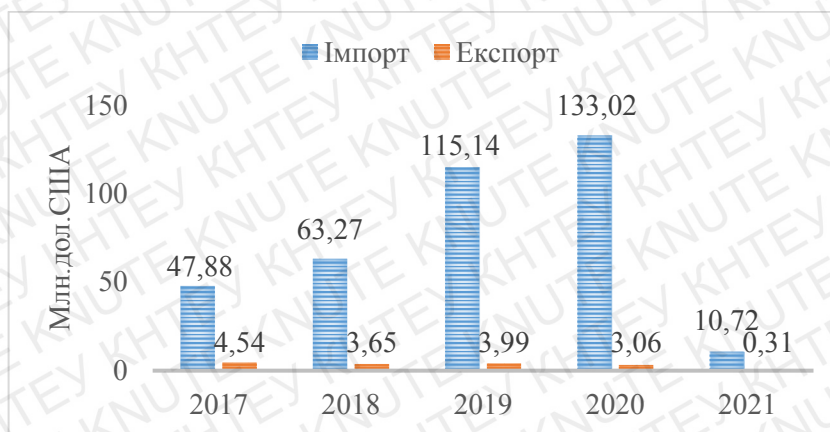

Рис. 1.3. Обсяг експорту та імпорту світлодіодних ламп за 2017-2021рр., млн дол. США [41]

Аналіз статистичних даних Державної митної служби дозволяє стверджувати, що імпорт світлодіодних ламп в Україну впродовж 2017-2020 рр.

коливався від 47,88 млн дол. США до 133,02 млн дол. США, тобто зріс на 64 %. Що стосується експорту, слід зазначити, що його динаміка руху протилежна, експорт знизився на 32,6 %. Так в 2017р. він становив 4,54 млн дол. США, а в 2020 р. вже 3,06 млн дол. США.

Далі проаналізуємо показники імпорту та експорту світлодіодних ламп що належать до товарної категорії 8539 «Електричні лампи розжарювання або газорозрядні, ультрафіолетові, інфрачервоні, дугові, світлодіодні (LED) лампи» із зазначенням основних країн – контрагентів за період з 01.01.2020 р. по 31.12.2020 р. за країнами-контрагентами, наведеними у табл. 1.3 [41].

Таблиця 1.3

Дані щодо імпорту та експорту світлодіодних ламп, тис. дол США [41]

Код і найменування товарної позиції за УКТЗЕД	Імпорт				Експорт			
	з початку року			Звітний місяць	з початку року			Звітний місяць
	країна	вартість, тис. дол. США	питома вага, %		Країна	вартість, тис. дол. США	Питома вага, %	
8539 Електричні лампи розжарювання або газорозрядні, ультрафіолетові, інфрачервоні, дугові, світлодіодні (LED) лампи	Китай	18634	60,61	2633	Польща	1795	45,33	158
	Німеччина	3378	10,99	514	Литва	600	15,15	40
	Польща	2964	9,64	573	Румунія	365	9,22	19
	Інше	5770	18,77	770	Інше	1200	30,30	152
Всього		30746	100	4490	Всього	3960	100	369

За даними наведеними в таблиці 1.3 можна зробити висновки, що в 2020 році основним імпортером електричних лампи розжарювання або газорозрядних, ультрафіолетових, інфрачервоних, дугових, світлодіодних (LED) ламп був Китай, який імпортував 60,61% від загального обсягу. На другому місці за кількістю імпортованого освітлювального обладнання є Німеччина (10,99%), на третьому – Польща (9,64%). 18,77% загалом імпортовано з інших країн, в невеликих обсягах.

Щодо експорту, слід зазначити, що 45,33% від загального обсягу експорту за кодом 8539 припало на Польщу, 15,15% на Литву, 9,22% - Румунію. 30,30% загалом експортували інші країни, в невеликих обсягах.

Таким чином, можна відмітити, що в Україні обсяги імпорту електричних освітлювальних ламп різних видів, значно перевищують експорт, що свідчить про негативне сальдо зовнішньої торгівлі. Це, перш за все, пов'язано з тим, що на вітчизняному ринку відсутні виробники даної продукції і тому потреби споживачів повністю задовольняє продукція іноземного виробництва.

1.2. Особливості здійснення товарознавчої експертизи та виконання митних формальностей при імпорті світлодіодних ламп

Товарознавча експертиза світлодіодних ламп при їх імпорті на митну територію України має місце для запобігання визначення неправильного коду згідно з УКТЗЕД та в зв'язку з цим – зменшення митних платежів, що підлягають нарахуванню та сплаті.

Важливими показниками функціональних властивостей світлодіодних ламп є потужність, від якої залежить яскравість світіння лампи та, відповідно, споживання електроенергії; діапазон напруги живлення – вказує на діапазон напруги, при якій забезпечується безвідмовне функціонування лампи; світловіддача (світловий потік) – означає яку кількість світла випромінює лампа, від цього буде залежати освітленість приміщення. Розмір цоколя інформує споживача для якого типу патронів призначена лампа. Найпоширенішими лампами побутового призначення є з розміром цоколя 27 мм, що маркується позначенням E27. Спектр світла є важливою технічною характеристикою світлодіодних ламп, адже змінюючи його, можна впливати на умови освітлення в приміщенні та відповідно на психо-емоційний стан людини. Наявність у конструкції світлодіодних модулів є характерним лише для LED ламп, світло в яких випромінює напівпровідник – світлодіод. Також характерною особливістю

світлодіодних ламп є їх термін служби, який значно перевищує відповідний показник ламп інших видів і становить від 1000 год і більше.

При здійсненні експертизи в митній справі вирішується цілий комплекс загальних задач фіскального, контрольного, економічного, правоохоронного, статистичного і захисного характеру. Об'єктами експертизи в митних цілях є матеріалізовані джерела інформації: товари і предмети, що переміщуються через кордон, а також їх проби, відібрані для дослідження; об'єкти контрабанди і порушення митних правил; товаросупровідні документи (митні, нормативні, фінансові), що використовують при митному оформленні і контролі. Предметом експертизи в митних цілях є загальні проблеми митної справи та конкретні факти та обставини процедури митного контролю [7].

Головною функцією митного оформлення є закріплення дій юридичного характеру, які було вчинено щодо переміщуваних товарів і транспортних засобів через митний кордон. Митне оформлення виступає необхідною умовою для включення у внутрішній товарообіг товарів, що переміщуються через митний кордон, у зв'язку з наданням особливого статусу та застосування заходів тарифного і нетарифного регулювання.

Митне оформлення починається з моменту подання митному органу декларантом або уповноваженою ним особою митної декларації або документа, який відповідно до законодавства її замінює, та документів, необхідних для митного оформлення, або, у випадку електронної декларації, з моменту отримання митним органом від декларанта або уповноваженої ним особи електронної митної декларації або електронного документа, який відповідно до закону замінює митну декларацію. Процедури митного оформлення не можуть здійснюватися без особи, яка виступає як уповноважена особа, для здійснення митного оформлення товарів у заявлених режимах. Такими особами є декларанти, які можуть бути присутніми під час митного оформлення товарів і ТЗ, які їм надаються для такого оформлення. У разі застосування такої форми митного контролю як огляд і переогляд товарів і ТЗ присутність декларантів під час митного оформлення є обов'язковою [17].

Серед документів, що використовуються митними органами, основне місце займає митна декларація. На її застосуванні базується більшість технологій митного контролю та митного оформлення товарів та транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України.

З міжнародних документів (конвенцій), які регулюють питання застосування митної декларації, слід відзначити Міжнародну конвенцію про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотську конвенцію), Конвенцію про спільну транзитну процедуру та Конвенцію про спрощення формальностей у торгівлі товарами.

Киотська конвенція не містить конкретних форм та правил заповнення митних декларацій, проте відзначає, що письмова форма декларації на товари повинна відповідати типовій формі Організації Об'єднаних Націй, та містить ряд положень щодо застосування типів митних декларацій.

В Європейському Союзі були напрацьовані й уніфіковані загальні для членів Європейського Союзу правила застосування єдиних форм документів, що застосовувалися в митній та інших сферах, а також установлені єдині стандарти зі спрощення адміністративних процедур у торговельній діяльності.

Для успішної реалізації Угод про вільну торгівлю між Європейським Союзом і країнами-членами Європейської асоціації вільної торгівлі, а також для забезпечення єдиних правил проведення адміністративних процедур, було укладено Конвенцію, яка набрала чинності з 1 січня 1988 року. Конвенція встановлює заходи зі спрощення формальностей у торгівлі товарами між сторонами Конвенції і третіми країнами, зокрема шляхом уведення ЄАД [43].

ЄАД за формою, зразок якої наведено в Конвенції, підлягає використанню при будь-якій процедурі, пов'язаній з експортом, імпортом і транзитом, незалежно від виду і походження товарів. У залежності від обставин, ЄАД виступає в якості митної декларації про експорт, транзит або імпорт товарів. Окремо треба відмітити, що положення стосовно заповнення ЄАД при транзиті містить Конвенція про спільну транзитну процедуру, яка являє собою базовий міжнародний договір між

Європейським Союзом та кількома європейськими країнами – членами Європейської асоціації вільної торгівлі.

Конвенцією встановлено різні варіанти використання форм бланку ЄАД, які можна поділити на дві групи, а саме повне використання системи або роздільне використання.

Форма бланку ЄАД являє собою зброшурований комплект із восьми екземплярів на самокопіювальному папері. Однак, у випадку оформлення ЄАД з використанням державної або приватної комп'ютерної системи обробки декларацій, бланк являє собою вже два зброшурованих комплекти, по чотири екземпляри в кожному, у яких кожний з примірників може мати подвійну функцію [46].

Відповідно до статті 76 Угоди про партнерство та співробітництво між Європейськими співтовариствами і Україною, яка набрала чинності 01.03.1998 року, метою співробітництва є забезпечення виконання усіх положень, що мають бути прийняті щодо торгівлі та торгівлі на основі взаємної вигоди та досягнення зближення української митної системи з митною системою Співтовариства. Крім іншого, співробітництво, зокрема, включає запровадження єдиного адміністративного документа.

З 01 січня 2008 року форми митної декларації, які застосовуються в Україні, приведені у відповідність до форми єдиного адміністративного документа, яка застосовується державами-членами Європейського Союзу і Європейської асоціації вільної торгівлі [46].

На даний час в Україні при декларуванні товарів використовуються форма бланку ЄАД, який являє собою комплект з чотирьох аркушів (додаток А).

1 червня 2012 року набрав чинності новий Митний кодекс України. В його основу покладені положення міжнародних конвенцій, до яких приєдналась Україна. Як і Податковий кодекс, новий Митний кодекс зібрав у собі положення, які раніше містилися в різних законах та підзаконних актах.

В Митному кодексі України під терміном «митне оформлення» розуміється виконання митних формальностей, необхідних для випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

Митне оформлення розпочинається з моменту подання митному органу декларантом або уповноваженою ним особою митної декларації або документа, який відповідно до законодавства її замінює, та документів, необхідних для митного оформлення.

Митна декларація – це заява встановленої форми, в якій особою зазначено митну процедуру, що підлягає застосуванню до товарів, та передбачені законодавством відомості про товари, умови і способи їх переміщення через митний кордон України та щодо нарахування митних платежів, необхідних для застосування цієї процедури.

Митна декларація та інші документи можуть подаватися митному органу в електронному вигляді або на паперових носіях, які супроводжуються електронними копіями.

Декларанти подають до митниці разом з митною декларацією тільки рахунок та в окремих випадках декларацію митної вартості. Інші документи, відомості про які зазначаються у митній декларації, можуть бути запитані митницею під час митного оформлення та протягом трьох років після завершення митного оформлення [46].

Потребує уваги те, що на сьогодні підприємці мають змогу самостійно фіксувати в електронних системах митниці дату та час подання ними митної декларації. Реєстрація МД, електронна копія якої введена до автоматизованої системи митного оформлення за допомогою інформаційного терміналу, здійснюється у термін, що не перевищує 1 годину з часу її введення до автоматизованої системи митного оформлення.

З моменту прийняття митним органом митної декларації вона є документом, що засвідчує факти, які мають юридичне значення, а декларант або уповноважена ним особа несе відповідальність за подання недостовірних відомостей, наведених у цій декларації.

Таким чином, митні формальності при здійсненні імпорту світлодіодних ламп, здійснюються з урахуванням висновку товарознавчої експертизи та супровідних документів. Для уникнення невірної ідентифікації товару, та заниження ціни, шляхом імпорту більш дешевого аналога, в тому числі контрафактного товару, при митній перевірці необхідно точно ідентифікувати товар.

Відповідно проблематика полягає у тому що працівники митниці не є повністю компетентними у різноманітті видів та класифікацій електротехнічних пристроїв, в тому числі ламп, а тому для уникнення затримок в процесі поставок необхідно удосконалити процедуру товарознавчої експертизи, з урахуванням ступеню технічного розвитку товару – світлодіодних ламп LED.

РОЗДІЛ 2

ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА СВІТЛОДІОДНИХ ЛАМП ДЛЯ МИТНИХ ЦІЛЕЙ

2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження

Структурну схему організації дослідження випускної кваліфікаційної роботи наведено на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Структурна схема організації дослідження

Об'єктом товарознавчої експертизи було обрано світлодіодні лампи, що імпортуються на митну територію України відповідно до МД UAN№100020/2020/100787:

- зразок № 1 – ТМ «MAXUS», США;
- №2 – ТМ «PHILIPS», Нідерланди;
- №3 – ТМ«JAZZWAY», Китай;
- №4 – ТМ «VOLTEGA», Китай;
- №5 – ТМ «FERON», Україна (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Характеристика об'єктів дослідження

Показник	Характеристика зразків				
	№1	№2	№3	№4	№5
Зовнішній вигляд					
Торгова марка, країна реєстрації	MAXUS, США	PHILIPS, Нідерланди	JAZZWAY, Китай	VOLTEGA, Китай	FERON, Україна
Країна виробництва	Китай				
Модель	1-LED-775	1PF/20RCA	PLED-SP	90439	LB-380

Для здійснення товарознавчої експертизи світлодіодних ламп визначено її завдання та критерії, які впливають на результат. Основним завданням товарознавчої експертизи в митних цілях є визначення відповідності їх фактурної та митної вартості вказаної у товаросупровідних документах. Критеріями ідентифікації світлодіодних ламп є показники якості, що містяться у нормативних документах та ті, показники, що вказують на їх технічні можливості [42, 10].

При виконанні роботи було використано органолептичні, експертні, аналітичні та розрахункові методи дослідження.

2.2. Характеристика асортименту світлодіодних ламп, що імпортуються

Виробники світлодіодних ламп пропонують різні технічні характеристики товару. Так виробник Feron пропонує наступний асортимент товару.

В першу чергу пропонуються потужні світлодіодні лампи призначені для заміни газорозрядних ламп ДРЛ/ДРВ та КЛЛ великої потужності. Основні сфери їх використання: освітлення складських, виробничих, промислових, торгівельних, господарських та інших приміщень. При цьому, світлодіодні лампи I.B-65 заборонено експлуатувати в закритих та невентильованих світильниках.

Гарантія не розповсюджується на лампи, що вийшли з ладу в результаті порушення правил експлуатації та зі слідами перегріву.

Вбудована функція терморегуляції.

В разі перегріву мікросхема автоматично переходить у заощадливий режим роботи до відновлення оптимального температурного режиму. Така функція попереджує завчасну деградацію світлодіодів та забезпечує їх стабільну роботу впродовж всього ресурсу роботи.

Додатковий захист. Драйвер лампи додатково оснащений захистом від імпульсних перепадів до 1,5kV.

Технологічний корпус Цільнолитий алюмінієвий оребрений радіатор з більш компактними розмірами, створює максимально ефективний тепловідвід.

Розсіювач виготовлений з ударостійкого матового полікарбонату з високим коефіцієнтом пропускання світла - більше 90%.

В лампах використовуються сучасні електронні компоненти. ІС-драйвер забезпечує стабільне світло без пульсацій. При перепадах напруги світловий потік ламп не змінюється.

Зручний цоколь. Основною особливістю ламп Feron є зйомний цоколь E40, що дозволяє використовувати її як в патронах E40, так і в патронах E27.

Лампа відповідає європейським стандартам якості, що підтверджено Сертифікатом добровільної сертифікації, виданого ДП "Полтавастандартметрологія". Гарантія 2 роки. Ресурс роботи складає 30000 годин. Асортимент представлений у (табл. 2.2) [3].

Асортимент компанії Feron на ринку України [3]

Показник	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3	Зразок 4	Зразок 5
Артикул	25823	01516	25824	01515	01517
Зовнішній вигляд					
Напруга	230 V				
Потужність	30W	30W	40W	40W	50W
Світловий потік	2500Lm	2500Lm	3500Lm	3500Lm	4300Lm
Цоколь	E40/E27				
Розмір	80*135мм	80*135мм	100*162мм	100*162мм	118*197мм
Індекс Кольоропередачі	Ra>80				
Кут розсіювання	200°				
Світлова температура	4000K*	6400K	4000K*	6400K	6400K

Цікавою є пропозиція компанії Philips, яка пропонує світлодіодні лампи із регульованим освітленням. Так, можливість регулювання яскравості джерела освітлення дозволяє створювати в будинку ідеальну атмосферу для будь-якого випадку. Зручні і гнучкі світлодіодні рішення Philips з регульованою яскравістю дозволяють легко створювати приємну атмосферу.

Широкий асортимент продукції Philips з регульованою яскравістю дозволяє легко налаштувати освітлення в приміщенні. Навіть при низькому рівні освітленості вироби Philips забезпечують рівний і чистий світ.

Лампи з регульованою яскравістю – це ідеальна заміна ламп розжарювання і галогенних ламп з точки зору якості світла, сумісності та світлового потоку (табл. 2.3)[5].

**Асортимент світлодіодних ламп з регульованою яскравістю
компанії Philips на ринку України [5]**

Показник	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3
Найменування товару	Лампа світлодіодна	Лампа світлодіодна	Лампа світлодіодна
Зовнішній вигляд			
Тип лампи	LED (світлодіодна)	LED (світлодіодна)	LED (світлодіодна)
Форма	грушоподібна	грушоподібна	грушоподібна
Потужність, Вт	6,5-25	7,2-50	7,2-50
Розмір цоколя, мм	27	27	27
Спектр світла	дуже теплий	дуже теплий	дуже теплий

Розглянемо також асортимент ламп компанії JAZZWAY (табл. 2.4) [19].

Таблиця 2.4

Асортимент компанії JAZZWAY на ринку України [19]

Показник	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3	Зразок 4	Зразок 5
Найменування товару	Лампа світлодіодна	Лампа світлодіодна	Лампа світлодіодна	Лампа світлодіодна	Лампа світлодіодна
Зовнішній вигляд					
Тип лампи	LED (світлодіодна)	LED (світлодіодна)	LED (світлодіодна)	LED (світлодіодна)	LED (світлодіодна)
Форма	свічка	груша	не зазначено	рефлектор	рефлектор
Потужність, Вт	9	11	11	9	5
Тип цоколя	E27	E27	GU10	GU5.3	E14
Спектр світла	3000	3000	3000	3000	3000

Асортимент світлодіодних ламп виробництва VOLTEGA наведено у табл. 2.5 [2].

Асортимент компанії VOLTEGA на ринку України [2]

Показник	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3
Найменування товару	Лампа світлодіодна	Лампа світлодіодна	Лампа світлодіодна
Зовнішній вигляд			
Тип лампи	LED (світлодіодна)	LED (світлодіодна)	LED (світлодіодна)
Потужність, Вт	7	7	9
Тип цоколя	GU10	G9	E27
Спектр світла	Тепле світло	Нейтральне світло	Тепле світло

На даному етапі дослідження доцільним буде навести характеристику асортименту світлодіодних ламп виробництва MAXUS (табл. 2.6) [4].

Таблиця 2.6

Асортимент компанії MAXUS на ринку України [4]

Показник	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3
Найменування товару	Лампа світлодіодна	Лампа світлодіодна	Лампа світлодіодна
Зовнішній вигляд			
Тип лампи	LED (світлодіодна)	LED (світлодіодна)	LED (світлодіодна)
Форма	рефлектор	груша	свічка
Потужність, Вт	5	4	4
Тип цоколя	GU5.3	E14	E14
Спектр світла	3000	4100	2700

Отже, асортимент світлодіодних ламп на ринку України досить широкий. Тут представлена низка виробників, значна частина з яких – закордонні. Однак,

українські виробники світлодіодних ламп досить успішно реалізують свою продукцію, як користується високим попитом серед вітчизняних споживачів.

2.3. Товарознавча експертиза світлодіодних ламп та оформлення її результатів

Товарознавча експертиза включає оцінку відповідності супровідної документації на продукцію вимогам нормативної і технічної документації, а також оцінку результатів зовнішнього огляду (в тому числі, досліджень стану упаковки і маркування світлодіодних ламп).

В процесі товарознавчої експертизи з'ясовуються також умови виробництва, закупівлі, постачання, транспортування, зберігання і реалізації світлодіодних ламп, а при необхідності проводяться лабораторні дослідження якості та безпеки. Хід експертного дослідження залежить від об'єкта і питань, поставлених на вирішення експертизи, тобто предмета експертизи.

Під час митного оформлення та митного контролю, з метою можливості правильного визначення розміру стягнення за порушення митних правил, фахівцями Спеціалізованої лабораторії з питань експертизи та досліджень (СЛЕД) Державної митної служби України встановлюється ринкова вартість товарів.

До основних завдань, що вирішуються при визначенні ринкової вартості світлодіодних ламп, слід віднести:

- ідентифікацію світлодіодних ламп з метою визначення їх товарної приналежності до однорідної групи товарів, встановлення індивідуальних ознак світлодіодних ламп, їх відповідності зазначеним якісним характеристикам і технічному опису, визначення ціноутворюючих показників, що їх характеризують;
- визначення фактичного стану і рівня якості світлодіодних ламп;
- встановлення ринкової вартості світлодіодних ламп на конкретну дату в певному регіоні, на товарному ринку України [12, с. 88].

Встановлення товарної приналежності проводиться з метою визначення:

- приналежності досліджуваних світлодіодних ламп до загальноприйнятого класу (групи, підгрупи) продукції відповідно до УКТЗЕД;

- приналежності світлодіодних ламп до одного виду (різновиду, моделі, марки, артикулу);
- приналежності світлодіодних ламп до однорідної партії продукції;
- відповідності (невідповідності) асортиментних ознак і споживних властивостей світлодіодних ламп з даними контракту (договору), інших супровідних документів та інформації, наведеної в маркуванні;
- відповідності фактичних характеристик світлодіодних ламп відомостям, що містяться в маркуванні, товаросупровідних і інших документах, які описують ідентифікаційні ознаки;
- характеристик (показників), які суттєво впливають на вартість світлодіодних ламп [12, с. 87].

Для проведення товарознавчої експертизи необхідно ідентифікувати об'єкт дослідження. Критерії, за якими буде проведена експертиза, а також методи і засоби її проведення подані в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Критерії, засоби та методи ідентифікації світлодіодних ламп [12]

Критерії ідентифікації	Засоби	Методи
Маркування	Товар, товаросупровідні документи (ТСД)	Аналітичний
Тип лампи	Товар, ТСД	Аналітичний
Форма	Товар, ТСД	Органолептичний
Довжина, мм	Товар, ТСД	Аналітичний, інструментальний
Матеріал корпусу	Маркування, ТСД, товар	Аналітичний, органолептичний
Потужність, Вт	Маркування, ТСД, товар	Аналітичний
Діапазон напруги живлення, В	Маркування, ТСД, товар	Аналітичний
Світловідача, лм	Маркування, ТСД, товар	Аналітичний
Розмір цоколя, мм	Маркування, ТСД, товар	Аналітичний, інструментальний
Спектр світла	Маркування, ТСД, товар	Аналітичний, органолептичний
Наявність у конструкції світлодіодних модулів	Маркування, ТСД, товар	Аналітичний, органолептичний
Термін служби, год	Маркування, ТСД, товар	Аналітичний

Аналізуючи табл. 2.8, необхідно відмітити, що дані, зазначені на маркуванні світлодіодних ламп, відповідають даним, наведеним в товаросупровідній документації. Метою проведеної ідентифікації було визначення коду зразків світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД та правильності встановлення розміру їх митної вартості. Під час ідентифікації нами було застосовано аналітичні методи досліджень зі встановлення відповідності даних, наведених у товаросупровідних документах, в маркуванні товарів, а також їх опису у графі 31 митної декларації «Вантажні місця та опис товарів», фактичним значенням ідентифікаційних показників світлодіодних ламп (табл. 2.8) [16].

Таблиця 2.8

Результати товарознавчої експертизи світлодіодних ламп [16]

Показник	Дані маркування зразків				
	№1	№2	№3	№4	№5
Найменування товару	Лампа світлодіодна				
Виробник	MAXUS, США	PHILIPS, Нідерланди	JAZZWAY, Китай	VOLTEGA, Китай	FERON, Україна
Країна виробництва	Китай				
Модель	1-LED- 775	1PF/20RC A	PLED-SP	90439	LB-380
Тип лампи	LED	LED	LED	LED	LED
Спектр світла	теплий (3000K)	холодний (6500K)	теплий (3000K)	нейтральний (4000K)	теплий (2700K)
Форма	грушоподібна				
Довжина, мм	109	120	136	120	120
Матеріал корпусу	пластична маса				
Потужність, Вт	10	11	10	15	4
Діапазон напруги живлення, В	175-250	170-240	220	220	170-240
Світловіддача, лм	1050	1150	800	1450	340
Розмір цоколя, мм	27	27	27	27	27
Наявність у конструкції світлодіодних модулів	наявний	наявний	наявний	наявний	наявний
Термін служби, год	3000	10000	3000	25000	3000

На заключній стадії експертного дослідження результати товарознавчої експертизи з визначення ринкової вартості (ціни) товару оформляються експертом СЛЕД у вигляді висновку або у формі відмови від надання висновку з

обґрунтуванням причин. Результати ідентифікації повинні бути відображені у висновку експерта СЛЕД із наведенням методів і засобів її проведення. У висновку експерт повинен навести результати порівняльного дослідження характеристик об'єкта, вартість якого визначається, і аналога – з метою обґрунтування правильності його вибору [12, с. 94].

З метою підтвердження заявленої вартості задекларованих світлодіодних ламп було використано порівняльний підхід, що базується на порівнянні продукції, яка оцінюється, її споживних властивостей, з деякими аналогічними товарами, вартість яких визначається на підставі цін, що склались в даний час на ринку. Інформація про вартість товару була отримана з мережі Інтернет та торговельних мереж м. Києва, таких як: «Розетка», «Хотлайн», «moyo.ua» (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Результати оцінки вартості світлодіодних ламп за провідними торговельними мережами

Критерії	Зразок №1	Зразок №2	Зразок №3	Зразок №4	Зразок №5
Торгова марка, модель	MAXUS, 1-LED-775	PHILIPS, 1PF/20RC A	JAZZW AY, PLED-SP	VOLTEG A, 90439	FERON, LB-380
Ціна в мережі «Розетка», грн https://rozetka.com.ua/maxus_a60_10_w_3000_k_220_v_e27_1-led-775/p139961173/characteristics/	49	53	74	120	26
Ціна в мережі «Хотлайн», грн https://hotline.ua/dom-elektrolampy/maxus-led-a60-10w-3000k-220v-e27-1-led-775/	46	49	58,10	113	23
Ціна в мережі «moyo.ua», грн. https://www.moyo.ua/svetodiodnay-a-lampa-maxus-a60-12w-3000k-220v-e27-al-1-led-775/469237.html?utm_medium=cp&utm_source=price_list	51	51	60	120	31
Середня ціна, грн	48,6	51	64	117,6	26,6

Таким чином, згідно Інтернет джерел, середня ціна на світлодіодні лампи MAXUS 1-LED-775 – 48,6 грн, PHILIPS 1PF/20RCA – 51 грн., JAZZWAY PLED-SP – 64 грн, VOLTEGA 90439 – 117,6 грн, FERON LB-380 – 26,6 грн. Враховуючи, що ринкова вартість аналогів представлених на ринку України вже включає в себе розмір торгівельної надбавки, ПДВ, транспортні витрати, витрати на конвертацію валюти, митні платежі тощо [9], то вартість світлодіодних ламп, що була заявлена в товаросупровідній документації була підтверджена.

Отже, розроблені критерії, методи і засоби дали змогу провести товарознавчу експертизу світлодіодних ламп, що переміщувалися через митний кордон України та визначити, що в залежності від технічних характеристик досліджувані зразки було класифіковано в товарних підкатегоріях згідно з УКТЗЕД «← світлодіодні (LED) лампи». Крім того, під час досліджень було підтверджено вартість світлодіодних ламп, що була заявлена в товаросупровідній документації [9].

РОЗДІЛ 3

МИТНІ ФОРМАЛЬНОСТІ ПРИ ІМПОРТІ СВІТЛОДІОДНИХ ЛАМП В УКРАЇНУ

3.1. Особливості класифікації світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД та визначення товарів групи «прикриття»

Згідно з УКТЗЕД світлодіодні лампи розглядаються в розділі XVI «Механічне обладнання; машини та механізми, електрообладнання та їх частини; пристрої для записування або відтворення звуку, прилади для записування або відтворення зображення і звуку по телебаченню та частини і приладдя до них», групі 85 (Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку, телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя) [32].

Аналізуючи УКТЗЕД, необхідно відмітити, що до групи 85 «Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку, телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя» входять: [32].

- 1) Машини та устаткування для вироблення, перетворення чи акумулювання електроенергії, тобто генератори, трансформатори і т.д., і первинні елементи та акумулятори;
- 2) Деякі побутові пристрої, а також бритви, машинки для підстригання волосся та епіляційні апарати;
- 3) Деякі машини та пристрої, робота яких основана на властивостях і явищах, пов'язаних з електрикою, таких як електромагнітні явища, теплові властивості;
- 4) Апаратуру та пристрої для записування або відтворення звуку; відеозаписувальну або відеовідтворювальну апаратуру; частини та приладдя до такої апаратури і пристроїв;
- 5) Засоби для записування звуку або засоби для аналогічного записування інших явищ;

6) Деякі електротехнічні вироби, які, як правило, самостійно не застосовуються, але розраховані на виконання визначеної функції як компоненти в електротехнічному обладнанні, наприклад, конденсатори перемикачі, плавкі запобіжники, з'єднувальні коробки, лампи, діоди, транзистори та аналогічні напівпровідникові прилади, електроди вугільні;

7) Деякі вироби та матеріали, які використовують в електротехнічній апаратурі та устаткуванні через їхні провідні або ізоляційні властивості, такі як ізолюваний електричний провід і складання з нього, ізолятори, ізолювальна арматура та металеві трубки з внутрішнім облицюванням з ізоляційного матеріалу.

На рівні товарної позиції світлодіодні лампи згідно з УКТЗЕД мають код: 8539 – «Електричні лампи розжарення або газорозрядні, включаючи лампи герметичні спрямованого світла, ультрафіолетові або інфрачервоні лампи; дугові лампи; світлодіодні (LED) лампи». До цієї товарної позиції включаються всі електричні лампи, спеціально спроектовані чи ні для конкретних застосувань, лампи розжарювання, газо- чи паророзрядні лампи та дугові лампи. Розглянемо основні з них: [32].

- *лампи герметичні напрямленого світла*. Лампи герметичні напрямленого світла іноді призначаються для встановлення в кузові автомобілів; вони складаються з лінзи і відбивача, а також нитки розжарювання, встановленої всередині газонаповненого чи вакуумованого балону; [32].

- *інші лампи розжарювання, крім ультрафіолетових або інфрачервоних ламп* світло утворюється в процесі нагрівання нитки, яка нагрівається до стану світіння під час проходження електричного струму; скляна колба (іноді кольорова) є або вакуумованою, або заповненою інертним газом за низького тиску; у цоколі, що може мати різьбу чи байонетний роз'єм для кріплення в патроні, розміщуються необхідні електричні контакти. Ці лампи мають різні форми, наприклад, сферичну; грушоподібну чи у формі цибулини; факелоподібну; трубчасту; спеціальні вигадливі форми для освітлення, прикрас, новорічних і різдвяних ялинок і т.д.;

- *газорозрядні лампи, крім ультрафіолетових ламп*. Вони складаються зі скляної колби або з кварцової колби, обладнаної електродами та з вмістом за

низького тиску або газу, що стає світним під впливом електричного розряду, або речовини, яка виділяє пару з аналогічними властивостями; деякі лампи можуть містити як газ, так і речовину, що утворює пару. Деякі лампи мають клапани для видалення сполук, які утворюються в результаті впливу газу на електроди; інші можуть бути обладнані вакуумною оболонкою або охолоджуватися водою. У деяких випадках внутрішня стінка ламп покривається спеціальними речовинами, що перетворюють ультрафіолетові промені у видиме світло, таким чином збільшуючи світлову віддачу лампи (люмінесцентні лампи). Деякі лампи працюють за високих напруг, інші – за низьких [32].

Основні лампи цього типу включають:

- 1) газорозрядні трубки, що містять такі гази, як неон, гелій, аргон, азот або діоксид вуглецю, включаючи імпульсні розрядні лампи, які використовуються для фотографії або для стробоскопічного контролю;
- 2) натрієві лампи;
- 3) ртутні лампи;
- 4) газонаповнені лампи змішаної дії, в яких світло утворюється як за допомогою нитки розжарювання, так і газового розряду;
- 5) металогалогенні лампи;
- 6) ксенонові та буквено-цифрові лампи;
- 7) спектральні лампи та лампи тліючого розряду [32].

Ці лампи використовуються для багатьох цілей, наприклад, для освітлення житлових приміщень, вулиць, офісів, промислових підприємств, магазинів і т.п., освітлення машин та освітлення в декоративних чи рекламних цілях. Ця товарна позиція включає прямі або вигнуті трубки і трубки різної складної форми (наприклад, завитки, літери, цифри та зірки);

- *лампи ультрафіолетового та інфрачервоного випромінювання*. Лампи ультрафіолетового випромінювання використовуються для медичних і лабораторних цілей, у бактерицидних установках або для інших цілей. Вони зазвичай складаються з трубки, виконаної з плавленого кварцу та з вмістом ртуті; вони іноді можуть виконуватися у вигляді скляної колби. Лампи інфрачервоного

випромінювання є лампами розжарювання, спеціально спроектованими для одержання інфрачервоного випромінювання. У багатьох випадках внутрішня поверхня лампи покривається міддю або сріблом для утворення відбивача. Вони використовуються, наприклад, у медичних цілях або як джерело тепла в промисловості;

- *дугові лампи*. У лампах цього типу світло випромінюється дугою або дугою і розжаренням одного чи обох електродів, між якими підтримується дуга. Ці електроди переважно виконуються з вуглецю або вольфраму. Деякі лампи мають автоматичний пристрій для зведення електродів разом для запалювання дуги і подальшої підтримки їх у розведеному стані на визначеній відстані один від одного, незважаючи на поступову витрату електродів. Лампи, призначені для роботи на змінному струмі, мають додаткові електроди для запалювання. У дугових лампах відкритого типу дуга горить у навколишньому повітрі; в інших – вона поміщена в скляну колбу з відповідними отворами, які з'єднуються з навколишнім повітрям. Слід зазначити, що дугові лампи є складними пристроями, а не просто звичайними елементами освітлення, як у випадку з іншими товарами цієї товарної позиції [32].

Особливістю класифікації світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД є те, що на рівні шести та восьми знаків ці товари не мають деталізації (Додаток А) [35].

На рівні десяти знаків код світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД має вигляд: 8539 50 00 00 – «Світлодіодні (LED) лампи» (Додаток А) [35].

Основними класифікаційними ознаками світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД виступають: приналежність до групи електричних машин, тип лампи, матеріал корпусу, наявність у конструкції світлодіодних модулів, спектр світла тощо (Додаток А) [35].

У процесі здійснення митної справи індикатори ризиків світлодіодних ламп визначаються за допомогою конкретно виражених критеріїв вибіркості, таких як конкретний код товару, країна походження, країна відправлення вантажу, вартість, торговельний суб'єкт, тип транспортного засобу [35].

До найбільш вагомих індикаторів ризиків, що стосуються світлодіодних ламп, належать:

- митно-тарифне регулювання (товари, які мають значні обсяги переміщення і забезпечують надходження найбільших сум митних платежів; товари, щодо яких застосовуються високі ставки ввізних та вивізних мит; товари групи "прикриття", щодо яких застосовуються низькі ставки мита і ставки, менші від тих, що застосовуються до товарів, класифікованих у тій самій товарній позиції);
- походження товарів (товари, які декларуються походженням з країн, з якими Україною укладені угоди про вільну торгівлю; товари, щодо яких є інформація про відсутність виробництва);
- вартість товарів (заявлена митна вартість товарів значно відрізняється від ціни ідентичних чи подібних товарів під час їх увезення на митну територію України) [35].

Товари групи «прикриття» – це товари, що з достатнім ступенем імовірності можуть декларуватись замість товарів групи «ризик». В свою чергу, товари групи «ризик» – це товари, які переміщуються через митний кордон України та відносно яких виявлені ризики або існують потенційні ризики. В даному випадку товарами групи «ризик» виступають світлодіодні лампи [45].

Світлодіодні лампи – це високоліквідні товари з досить високою митною вартістю. Тому, юридичні та фізичні особи часто декларують при імпорті світлодіодні лампи під іншою назвою та іншим кодом згідно з УКТЗЕД з метою заниження митної вартості та зменшення суми податків, що підлягають сплаті [43].

Якщо розглянути товари групи «прикриття» для світлодіодних ламп в межах однієї групи, тобто групи 85 «Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку, телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя», то світлодіодні лампи з кодом згідно з УКТЗЕД 8539500000 часто декларанти класифікують під кодом 8539213010 «Інші лампи розжарення, за винятком ультрафіолетових або інфрачервоних». Це зумовлено тим, що за зовнішніми ознаками світлодіодні лампи

схожі на лампи розжарення. Однак, при однаковій ставці мита 0%, митна вартість світлодіодних ламп буде на порядок вища. Як наслідок, при світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД під кодом 8539213010 «Інші лампи розжарення, за винятком ультрафіолетових або інфрачервоних» відбуватиметься зниження митної вартості, а тому і митних платежів, які підлягатимуть нарахуванню та стягненню при імпорті світлодіодних ламп в Україну [45, 46].

Враховуючи те, що відповідно до Митного тарифу ставки мита на світлодіодних ламп та ламп розжарення однакова, а саме – 0%, їхня митна вартість та митні платежі, що підлягають нарахуванню та сплаті можуть суттєво відрізнятись. Це пов'язано з тим, що на світовому ринку 1шт лампи розжарення коштує 10,0 грн., а 1шт світлодіодних ламп: MAXUS 1-LED-775 – 48,6 грн, PHILIPS 1PF/20RCA – 51 грн., JAZZWAY PLED-SP – 64 грн, VOLTEGA 90439 – 117,6 грн. Тому, при однаковому кодi вищезазначених товарів, згідно з УКТЗЕД, їхня митна вартість, та митні платежі, що підлягають сплаті, можуть суттєво відрізнятись [47].

Ще одним товаром «прикриття» для світлодіодних ламп (товарна підкатегорія 8539500000) можуть слугувати світловипромінювальні діоди (товарна підкатегорія 8541401000), що класифікуються в межах групи 85. Так, наприклад, при імпорті світлодіодних ламп юридичні особи часто декларують ці товари як «світловипромінювальні діоди». Це зумовлено тим, що механізм випромінювання світла в обох випадках однаковий, однак світлодіодні лампи на світовому ринку коштують набагато дорожче, ніж світловипромінювальні діоди (при однаковій ставці мита в обох випадках – 0%). А тому, задекларована митна вартість таких товарів буде набагато нижчою, ніж фактична [45, 47].

Ще однією групою «прикриття» для товарної позиції підкатегорії 8539500000 «світлодіодні (LED) лампи» є товарна підкатегорія 8539229010 «лампи розжарення електричні загального призначення потужністю не більш як 200 Вт та напругою понад 100 В». Ставка мита згідно з Митним тарифом України в другому випадку становить 10%, світлодіодних ламп 0%. Однак, середньо ринкова ціна в першому випадку – 10 грн./шт., а в другому – 120 грн./шт., а тому митна вартість останніх

при імпорті буде значно вищою. Навіть при ставці митна на лампи розжарення в 10%, сума митних платежів, які підлягають нарахуванню та стягненню при їх імпорті буде значно нижчою, ніж така ж сума при митному оформленні світлодіодних ламп. А при зовнішній схожості ламп розжарення та світлодіодних ламп декларанти часто декларують світлодіодні лампи (код 8539500000) як лампи розжарення (код 853922 9010).

Тому, при переміщенні світлодіодних ламп через митний кордон України в режимі імпорту застосовуються різні форми митного контролю та різноманітне обладнання. Якщо на момент переміщення таких товарів через митний кордон України належне обладнання відсутнє то світлодіодні лампи передаються до СЛЕД Держмитслужби для проведення товарознавчої експертизи. Зокрема, така експертиза проводиться для визначення виду товарів та визначення коду товару згідно з УКТЗЕД [45].

Отже, при імпорті світлодіодних ламп часто юридичні та фізичні особи декларують товари з зазначенням іншого коду згідно з УКТЗЕД (в графі 33 митної декларації) з метою заниження митної вартості цих товарів, а тому, відповідно, зменшення суми митних платежів, що підлягають нарахуванню та сплаті.

3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті світлодіодних ламп

Визначення митної вартості світлодіодних ламп, які ввозяться на митну територію України, здійснюється відповідно до Митного Кодексу України, а саме: Розділ III. «Митна вартість товарів та методи її визначення» [17, 34].

Заявлення митної вартості світлодіодних ламп здійснюється декларантом під час їх декларування.

Декларант, який заявляє митну вартість товару, зобов'язаний:

1) заявляти митну вартість, визначену ним самостійно, у тому числі за результатами консультацій з Держмитслужбою;

2) подавати органам Держмитслужби достовірні відомості про визначення митної вартості, які повинні базуватися на об'єктивних, документально підтверджених даних;

3) нести всі додаткові витрати, пов'язані з коригуванням митної вартості або наданням органам Держмитслужби додаткової інформації [34].

Розглянемо процедуру визначення митної вартості та нарахування митних платежів, що підлягають сплаті при імпорті світлодіодних ламп на митну територію України [34].

При імпорті світлодіодних ламп виробництва BASS INDUSTRIES CO., LTD, що імпортуються до України з Китаю за МД №UA100020/2020/100787 ТОВ «Світло полум'я», м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б, 04201, було застосовано метод визначення митної вартості за ціною договору (контракту) щодо товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, оскільки були дотримані всі відповідні нормативно регульовані умови.

Митною вартістю світлодіодних ламп, які ввозяться на митну територію України за МД №UA100020/2020/100787 відповідно до митного режиму імпорту, є ціна, що була фактично сплачена за товари.

При імпорті світлодіодних ламп виробництва BASS INDUSTRIES CO., LTD, що імпортуються до України з Китаю за МД №UA100020/2020/100787 ТОВ «Світло полум'я», м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б, 04201, відомості про митну вартість товарів у валюті України було зазначено в графі 45 «Коригування» досліджуваної МД – 25171,87 грн. Ця сума визначена декларантом-представником ТОВ «Світло полум'я», м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б, 04201 за результатами консультацій з митним органом на основі даних графи 22 «Валюта та загальна сума за рахунком» - 953,00 USD.

Відомості, необхідні для визначення митної вартості світлодіодних ламп, зазначалися також у графі 20 «Умови поставки» МД №UA100020/2020/100787. У першому підрозділі графи наводиться скорочене літерне найменування умов поставки згідно з класифікатором умов поставки – СРТ UA Kyiv [34].

Згідно з умовами поставки Інкотермс 2020 СРТ означає, що BASS INDUSTRIES CO., LTD зобов'язаний оплатити витрати і фрахт, необхідні для доставки світлодіодних ламп у до м. Києва, виконати експортне митне оформлення для вивезення світлодіодних ламп з оплатою експортних мит і інших зборів у країні відправлення. Ціна СРТ означає, що контрактна ціна, вказана в інвойсі за світлодіодні лампи включає в себе суму вартості самих ламп, їх експортного митного оформлення з оплатою експортних мит і інших зборів і вартості доставки (фрахту) до місця призначення, тобто до м. Києва.

Графа 22 МД №UA100020/2020/100787 на світлодіодні лампи «Валюта та загальна сума за рахунком» містить такі дані, що необхідні для розрахунку митної вартості – у лівому підрозділі наводиться відповідно до класифікації валют літерний код валюти, у якій складено рахунок-фактуру (інвойс) – USD (долар США). У правому підрозділі графи зазначалась сума наведених у графах 42 ЄАД і додаткових аркушів МД фактурних вартостей задекларованих світлодіодних ламп у валюті, код якої зазначений у лівому підрозділі графи – 953,00.

В Графі 23 «Курс валюти» МД №UA100020/2020/100787 зазначено офіційний курс гривні до іноземної валюти, зазначеної в лівому підрозділі графи 22 МД №UA100020/2020/100787, установлений Національним банком України на дату подання декларації до оформлення – 26,4133. Розглянемо фактурну вартість світлодіодних ламп, що імпортуються в Україну згідно з МД №UA100020/2020/100787, яка зазначені у інвойсі №1301 від 17.06.2020 (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Фактурна вартість світлодіодних ламп, що імпортуються в Україну

Показник	Торговельна марка				
	MAXUS	PHILIPS	JAZZWAY	VOLTEGA	FERON
Код згідно з УКТЗЕД	8539 50 00 00	8539 50 00 00	8539 50 00 00	8539 50 00 00	8539 50 00 00
Вартість за інвойсом, грн (1 дол. США = 26,4133 грн станом на 17.06.20 –), за од.	1,89*26,4133 = 21,87	2,12*26,4133 = 30,07	1,80*26,4133 = 38,27	1,74*26,4133 = 62,88	1,98*26,4133 = 13,67
Загальна вартість, дол./грн.	189,00/ 4992,11	212,00/ 5599,62	180,00/ 4754,39	174,00/ 4595,91	198,00/ 5229,83

У графі 24 «Характер угоди» МД №UA100020/2020/100787 на світлодіодні лампи у лівому підрозділі визначено код характеру договору (контракту) згідно з класифікатором характерів угод – 11 – купівля/продаж без посередництва комісіонера або консигнатора). У правому підрозділі графи наведено літерний код валюти розрахунку відповідно до класифікації валют – USD (долар США). Таким чином, митна вартість світлодіодних ламп виробництва BASS INDUSTRIES CO., LTD, що імпортуються до України з Китаю за МД №UA100020/2020/100787 ТОВ «Світло полум'я», м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б, 04201, за обраними умовами поставки СРТ UA Куїв визначалась за формулою (3.1):

$$MB = FB \times KB, \quad (3.1)$$

де MB – митна вартість світлодіодних ламп;

FB – фактурна вартість світлодіодних ламп у валюті, визначеній в угоді (долар США);

KB – курс валюти, визначений Нацбанком на дату подачі МД №UA100020/2020/100787.

Серед документів, що підтверджують фактурну вартість світлодіодних ламп, при їх декларуванні за МД світлодіодних ламп було подано: контракт між BASS INDUSTRIES CO., LTD і ТОВ «Світло полум'я» №2811 від 09.04.2020; пакувальний лист №1301 від 17.06.2020; рахунок-фактура (інвойс) №1301 від 17.06.2020; авіаційну вантажну накладну №235-2165 3752 від 17.06.2020; а також декларацію про походження товару №1301 від 17.06.2020.

Таким чином, митна вартість світлодіодних ламп, що ввозяться на митну територію України в режимі імпорту за МД №UA100020/2020/100787, становить: MB = 25171,87 грн.

Митна вартість світлодіодних ламп за МД №UA100020/2020/100787 є основою для нарахування митних платежів.

При імпорті цих світлодіодних ламп згідно чинного Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI, Закону України «Про Митний тариф України», від 19.09.2013 № 584-VII та глави 43 МКУ «Справляння митних платежів»,

сплачуються наступні види платежів, що зазначаються в графі 47 «Нарахування митних платежів» МД №UA100020/2020/100787 (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Нарахування митних платежів при імпорті світлодіодних ламп

Вид платежу	Вид надходження	Основа нарахування	Ставка	Сума
020	Мито на товари, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання	25171,87 грн.	0%	0,00 грн.
028	Податок на додану вартість з товарів, ввезених на митну територію України	25171,87 грн.	20%	5034,37 грн.
Всього (сума митних платежів): 5034,37 грн.				

Розрахунок мита: $25171,87 \text{ грн.} \times 0,00\% = 0,00 \text{ грн.}$

Розрахунок ПДВ: $25171,87 \text{ грн.} \cdot (\text{сума митної вартості і мита}) \times 20,00\% = 5034,37 \text{ грн.}$ [34].

Отже, митна вартість світлодіодних ламп виробництва BASS INDUSTRIES CO., LTD, що імпортується до України з Китаю за МД №UA100020/2020/100787 ТОВ «Світло полум'я», м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б, 04201, становить 25171,87 грн. Сума митних платежів, до яких входить мито та податок на додану вартість, становить 5034,37 грн.

3.3. Аналіз виконання митних формальностей при імпорті світлодіодних ламп за митною декларацією

Митні формальності при імпорті світлодіодних ламп виробництва BASS INDUSTRIES CO., LTD, що імпортується до України з Китаю за МД №UA100020/2020/100787 ТОВ «Світло полум'я», м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б, 04201, здійснювалися згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей

при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [17, п. 23 ст. 4, ч. 1 ст. 246].

Для здійснення митного оформлення декларант Солов'ян О. А (представник ТОВ «Світло полум'я») подавав до відділу митного оформлення Київської митниці Держмитслужби МД №UA100020/2020, заповнену згідно з обраним митним режимом; контракт між BASS INDUSTRIES CO., LTD і ТОВ «Світло полум'я» №2811 від 09.04.2020; пакувальний лист №1301 від 17.06.2020; рахунок-фактура (інвойс) №1301 від 17.06.2020; авіаційну вантажну накладну №235-2165 3752 від 17.06.2020; а також декларацію про походження товару №1301 від 17.06.2020.

Керуючись наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа», посадовою особою підрозділу митного оформлення Київської митниці Держмитслужби при імпорті світлодіодних ламп в Україну, були виконані такі митні формальності, зокрема: [17, п. 29 ст. 4, 24].

I етап. Реєстрація митної декларації (проводиться перевірка відповідності формату МД встановленим вимогам, присвоюється митній декларації реєстраційний номер за допомогою автоматизованої системи митного оформлення (присвоєно №UA100020/2020); унесення поданої МД №UA100020/2020 до бази даних Київської митниці):

- перевірка наявності поданих разом з МД №UA100020/2020 інвойсу №1301 від 17.06.2020, який визначає вартість світлодіодних ламп;
- перевірка за допомогою програмного забезпечення правильності заповнення МД №UA100020/2020;
- перевірка відповідності відомостей, унесених до електронної МД №UA100020/2020, відомостям, що наведені в товаросупровідній документації;
- перевірка наявності поданих разом з МД №UA100020/2020 товаросупровідних документів (контракту між BASS INDUSTRIES CO., LTD і ТОВ «Світло полум'я» №2811 від 09.04.2020; пакувального листа №1301 від 17.06.2020; рахунку-фактури (інвойсу) №1301 від 17.06.2020; авіаційної вантажної накладної

№235-2165 3752 від 17.06.2020; а також декларації про походження товару №1301 від 17.06.2020); [8, 22].

- перевірка за допомогою програмного забезпечення правильності заповнення №UA100020/2020/100787 відповідно до вимог, встановлених законодавством з питань державної митної справи (заповнена правильно).

- контроль співставлення даних, які містяться в МД №UA100020/2020/100787 та інших документів, поданих для митного оформлення;

- перевірка правильності класифікації товару (код світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД 8539500000 є правильним);

- перевірка правильності визначення митної вартості світлодіодних ламп (митна вартість визначена декларантом правильно і становить 25171,87 грн., коригування митної вартості не проводилось);

- передавання в установлений строк електронної митної декларації до Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби України [22; 21; 31; 33].

II етап. Прийняття МД №UA100020/2020/100787 до оформлення та, власне, оформлення:

Митне оформлення світлодіодних ламп здійснюється органами Держмитслужби на підставі МД №UA100020/2020/100787, до якої ТОВ «Світло полум'я» залежно від митних формальностей вносилися такі відомості, у тому числі у вигляді кодів:

1) заявлений митний режим (імпорт), тип декларації (електронна декларація МД №UA100020/2020/100787) та відомості про особливості переміщення;

2) відомості про декларанта, відправника, одержувача, перевізника товарів і сторони зовнішньоекономічного договору (контракту) (декларант: ТОВ «Світло полум'я», м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б, 04201; відправник: BASS INDUSTRIES CO., LTD, Xiancun Road 23, Tianhe District 510017 Guangzhou, Guangdong China; одержувач: ТОВ «Світло полум'я», м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б, 04201; перевізник: ТОВ «Світло полум'я», м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б, 04201);

3) відомості про найменування країн відправлення та призначення (країна відправлення: Китай; країна призначення: Україна);

4) відомості про транспортні засоби комерційного призначення, що використовуються для міжнародного перевезення світлодіодних ламп та їх перевезення митною територією України під митним контролем, та контейнери (автомобільний транспорт, номери: КА2002СА; авіаційний транспорт, номери: ТК6389/26.06.2020);

5) відомості про світлодіодні лампи:

а) найменування (Світлодіодні лампи);

б) звичайний торговельний опис, що дає змогу ідентифікувати та класифікувати товар (Світлодіодні (LED)лампи цивільного призначення: Світлодіодна лампа/LED lamp MAXUS-100шт; Світлодіодна лампа/LED lamp PHILIPS-100 шт; Світлодіодна лампа/LED lamp JAZZWAY-100 шт; Світлодіодна лампа/LED lamp VOLTEGA-100шт.; Світлодіодна лампа/LED lamp FERON-100шт);

в) торговельна марка та виробник світлодіодних ламп (торговельна марка та виробник: BASS INDUSTRIES CO., LTD);

г) код світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД (8539500000);

г) найменування країни походження світлодіодних ламп (Китай);

д) опис упаковки (коробки картонні);

е) кількість у кілограмах (вага брутто: 49,700 кг, вага нетто: 45,000);

є) фактурна вартість світлодіодних ламп (25171,87 грн.);

ж) митна вартість світлодіодних ламп та метод її визначення (25171,87 грн., метод визначення – за ціною договору);

з) відомості про уповноважені банки декларанта (ЄДРПОУ: 09804119, АТ «МЕГАБАНК», МФО: 351629);

и) статистична вартість світлодіодних ламп (25,17187);

б) відомості про нарахування митних та інших платежів, а також про застосування заходів гарантування їх сплати (митні платежі, що були нараховані: мито – ставка 0%, сума – 0 грн.; ПДВ – 20%, сума – 5034,37 грн.; загальна сума митних платежів, що підлягають сплаті – 5034,37 грн.); спосіб оплати – готівковий у вільноконвертованій валюті);

- а) ставки митних платежів (мито – 0%, ПДВ – 20%);
- б) застосування пільг зі сплати митних платежів (пільги відсутні);
- в) суми митних платежів (загальна сума митних платежів, що підлягають сплаті – 5034,37 грн.);
- г) офіційний курс валюти України до іноземної валюти, у якій складені рахунки (26,4133);
- г) спосіб і особливості нарахування та сплати митних платежів (спосіб оплати – готівковий у вільноконвертованій валюті);
- 7) відомості про зовнішньоекономічний договір (контракт між BASS INDUSTRIES CO., LTD і ТОВ «Світло полум'я» №2811 від 09.04.2020);
- 8) відомості про документи (контракт між BASS INDUSTRIES CO., LTD і ТОВ «Світло полум'я» №2811 від 09.04.2020; пакувальний лист №1301 від 17.06.2020; рахунок-фактура (інвойс) №1301 від 17.06.2020; авіаційну вантажну накладну №235-2165 3752 від 17.06.2020; а також декларацію про походження товару №1301 від 17.06.2020);
- 10) довідковий номер декларації МД №UA100020/2020/100787 на світлодіодні лампи (№6729).

IV етап. Завершення митних формальностей за МД №UA100020/2020/100787.

Під час завершення митного оформлення при імпорті світлодіодних ламп посадовими особами Київської митниці Держмитслужби виконуються такі митні формальності:

- перевірка відомостей про виконання митних формальностей, сформованих за результатами оцінки ризику за МД №UA100020/2020/100787 із застосуванням системи управління ризиками, в тому числі за допомогою АСАУР;
- перевірка правильності нарахування митних та інших платежів, правильності заповнення граф 47 та В МД №UA100020/2020/100787 (нараховано мито (ставка мита 0%) та ПДВ (ставка ПДВ 20%): мито становить 0, 00 грн., ПДВ 5034,37грн.);
- завершення митного оформлення за МД №UA100020/2020/100787 шляхом:
  - а) проставлення у МД №UA100020/2020/100787 згідно з порядком заповнення митних декларацій на бланку ЄАД відбитка особистої номерної печатки посадової

особи Київської митниці Держмитслужби, яка завершила митне оформлення, у графі D/J кожного аркуша форми МД-2;

б) зазначення у графі D/J часу завершення митного оформлення, прізвища й особистого підпису посадової особи Київської митниці Держмитслужби, яка завершила митне оформлення;

в) внесення за допомогою АСМО до електронної МД №UA100020/2020/100787 відмітки про завершення митного оформлення та номера особистої номерної печатки посадової особи Київської митниці Держмитслужби, яка завершила митне оформлення;

г) передавання в установлений строк електронної МД №UA100020/2020 до ЄАІС митних органів України.

Таким чином, митні формальності при імпорті світлодіодних ламп виробництва BASS INDUSTRIES CO., LTD на митну територію України було здійснено відповідно до норм чинного законодавства. Поршень дотримання встановлених норм не було виявлено.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Таким чином, в результаті здійснення комплексного дослідження встановлено, що в Україні обсяги імпорту електричних освітлювальних ламп різних видів, значно перевищують експорт, що свідчить про негативне сальдо зовнішньої торгівлі. Це, перш за все, пов'язано з тим, що на вітчизняному ринку відсутні виробники даної продукції і тому потреби споживачів повністю задовольняє продукція іноземного виробництва.

Товарознавча експертиза світлодіодних ламп при їх імпорті на митну територію України має місце для запобігання визначення неправильного коду згідно з УКТЗЕД та в зв'язку з цим – зменшення митних платежів, що підлягають нарахуванню та сплаті.

Працівники митниць не є досить компетентними у різноманітті видів та класифікацій електротехнічних пристроїв, в тому числі ламп, а тому для уникнення затримок в процесі поставок необхідно удосконалити процедуру товарознавчої експертизи, з урахуванням ступеню технічного розвитку товару – світлодіодних ламп.

Було досліджено структуру асортименту світлодіодних ламп на ринку України. Він представлений, в основному, товарами закордонного виробництва. асортимент світлодіодних ламп на ринку України досить широкий. Українські виробники світлодіодних ламп досить успішно реалізують свою продукцію, як користується високим попитом серед вітчизняних споживачів. Серед найбільш відомих: ТМ «MAXUS», США; ТМ «PHILIPS», Нідерланди; ТМ«JAZZWAY», Китай; ТМ «VOLTEGA», Китай; ТМ «FERON», Україна.

Також було проведено товарознавчу експертизу світлодіодних ламп, що ввозяться в Україну. Серед досліджуваних зразків найкращими були, за органолептичними та технічними показниками, світлодіодні лампи MAXUS (США) та PHILIPS (Нідерланди).

Згідно з УКТЗЕД світлодіодні лампи розглядаються в розділі XVI «Механічне обладнання; машини та механізми, електрообладнання та їх частини;

пристрої для записування або відтворення звуку, прилади для записування або відтворення зображення і звуку по телебаченню та частини і приладдя до них», групі 85. Основними класифікаційними ознаками світлодіодних ламп згідно з УКТЗЕД виступають: приналежність до групи електричних машин, тип лампи, матеріал корпусу, наявність у конструкції світлодіодних модулів та спектр світла.

Митна вартість світлодіодних ламп виробництва BASS INDUSTRIES CO., LTD, що імпортуються до України з Китаю за МД №UA100020/2020/100787 ТОВ «Світло полум'я», м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-Б, 04201, становить 25171,87 грн. Сума митних платежів, до яких входить мито та податок на додану вартість, становить 5034,37 грн.

Митні формальності при здійсненні імпорту світлодіодних ламп, здійснюються з урахуванням висновку товарознавчої експертизи та супровідних документів. Для уникнення невірної ідентифікації товару, та заниження ціни, шляхом імпорту більш дешевого аналога, в тому числі контрафактного товару, при митній перевірці необхідно точно ідентифікувати товар.

Для вирішення проблеми ефективного контролю за митною вартістю на основі застосування УКТЗЕД можна зробити такі пропозиції:

- з метою запобігання недостовірному декларуванню світлодіодних ламп при їх митному оформленні СЛЕД розглянути питання щодо включення світлодіодних ламп до переліку товарів, які підлягають обов'язковій товарознавчій експертизі з метою перевірки правильності їх класифікації згідно з УКТЗЕД;
- з метою запобігання митним ризикам при імпорті світлодіодних ламп (неправильна класифікація товару згідно з УКТЗЕД, заниження митної вартості та митних платежів) Держмитслужбі впровадити в практику митного оформлення ретельне виконання митних формальностей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адміністративне право України: словник термінів / за заг. ред. Т.О. Коломось, В.К. Колпакова: Держ. вищ. навч. закл. «Запоріж. нац. ун-т». Київ: Ін Юре, 2014. 520 с.
2. Асортимент ламп VOLTEGA. URL: <https://www.lampa.ua/katalog/lampochky/filter:ctg86:brnVOLTEGA:/221/page1.html>
3. Асортимент світлодіодних ламп компанії Feron. URL: https://feron.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=3200&download_id=252
4. Асортимент світлодіодних ламп компанії MAXUS. URL: https://maxus.com.ua/svitlodiodni-lampi.html?gclid=Cj0KCQiA-eeMBhCpARIsAAZfxZCIBQNOWMf0cM4oKrs8Teg8fasvO4TZrJBpLxmlTISZni4gV NnMh4caAr26EALw_wcB
5. Асортимент світлодіодних ламп компанії Philips. URL: <https://www.lighting.philips.ua/ru/consumer/led-lights/dimmable-led>
6. Войцеховська Є. Товарознавча експертиза світлодіодних ламп для митних цілей. Митна справа: Практичний аспект. – К.: КНТЕУ, 2021. С. 298-305
7. Годованець О. В. Концептуальні основи функціонування системи управління ризиками митного контролю в Україні. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2016. №5. Т. 20. С. 222-227.
8. Доручення начальника Одеської митниці Державної фіскальної служби України від 16.03.2016 р. № 13/15-70-00
9. Дукова Н.М. Адміністративно-правовий статус митної варті: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2011. 175 с.
10. Експертиза якості товарів. URL: https://pidruchniki.com/1916062763818/tovarovnavstvo/vstup_ekspertiza_tovariv
11. Ковалевська А. В., Шалімова Д. С. Аналіз ринку як передумова вдосконалення процесу іміджблдингу підприємства. Бізнесінформ. 2020. №3. С. 459-469.

12. Коломієць Т., Черняк Л. Методологічні засади визначення ринкової вартості товарів при товарознавчій експертизі. *Товари і ринки*. 2016. №1. С. 86-96
13. Конспект лекцій з дисципліни Експертиза товарів: для студентів ступеня «магістр» / О.Є. Бавико ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. 130 с.
14. Кухній Л. С. Розвиток підприємств електротехнічної галузі як передумова успішного функціонування на ринку. *Галицький економічний вісник*. 2016. Том 50. № 1. С. 47–54.
15. Меленчук Ю. Т. Сучасний стан та проблеми розвитку електротехнічної промисловості. *Молодий вчений*. 2015. № 2. С. 184–187.
16. Митна експертиза товарів. URL: https://pidruchniki.com/12991010/ekonomika/mitna_ekspertiza_tovariv
17. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-17. Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
18. Мудров А.А. Адміністративно-примусові повноваження митних органів та порядок їх реалізації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2013. 20 с.
19. Офіційний сайт JAZZWAY. URL: <https://jazzlight.com.ua/magazin/folder/svitlodiodni-lampi>
20. Потюк В. М. Дослідження експортно-імпоротної діяльності світлотехнічних підприємств як складової їх економічної безпеки. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. №21. С. 364–372.
21. Пре затвердження Порядку здійснення митного контролю й митного оформлення товарів і транспортних осіб в із застосуванням вантажної митної декларації: наказ Державної митної служби України від 14.10.2002 р. № 561 // Офіційний вісник України. 2002. №46. Ст. 2102.
22. Про виконання митних формальностей: лист Державної фіскальної служби України від 20.07.2015 р. № 26302/7/99-99-24-02-02-17
23. Про затвердження загальних вимог до облаштування пунктів пропуску через державний кордон: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002

р. № 1142 / Кабінет Міністрів України. Офіційний вісник України. 2002. № 34. С 62. Ст. 1580

24. Про затвердження Змін до Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2016 р. № 395 // Офіційний вісник України. 2016. № 31. Ст. 1253.

25. Про затвердження Змін до Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа, наказ Міністерства фінансів України від 17.08.2021 р. №470. URL: <http://document.vobu.ua/doc/7392>

26. Про затвердження Концепції створення, упровадження і розвитку системи аналізу та керування ризиками та Положення про систему аналізу й селекції факторів ризику при визначенні окремих форм митного контролю : Наказ Державної митної служби України від 27.05.2005 р.435 № URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0435342-05#Text>

27. Про затвердження Переліку відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій, і Порядку їх ведення: наказ Міністерства фінансів України від 29.05.2012 р. № 623 / Міністерство фінансів України. Офіційний вісник України. 2012. № 60. С. 211. Ст. 2457

28. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні транзитних переміщень: наказ Міністерства фінансів України від 9 жовтня 2012 р. № 1066 / Міністерство фінансів України. *Офіційний вісник України*. 2012. № 99. С. 232. Ст. 4027.

29. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 631 / Міністерство фінансів України. *Офіційний вісник України*. 2015. № 64. С. 63. Ст. 2627

30. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 631 // Офіційний вісник України. 2012. № 64. Ст. 2627

31. Про затвердження Порядку здійснення митного контролю й митного оформлення товарів із застосуванням вантажної митної декларації: наказ Державної митної служби України від 20.04.2005 р. № 314 // Офіційний вісник України. 2005. № 17. Ст. 925.

32. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Наказ Міндоходів від 14.01.2014 № 15. URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/62995.html>

33. Про затвердження Типової технології контролю та митного оформлення товарів та інших предметів: наказ Державної митної служби України від 14.10.1998 р. № 8281 Офіційний вісник України. 1999. № 4. С. 78.

34. Про посилення контролю за визначенням митної вартості товарів при здійсненні митного оформлення товарів у Дніпропетровській митниці: Наказ Державної митної служби, Дніпропетровської митниці від 19.06.2007 № 310 URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1025.12823.0>

35. Про посилення контролю за правильністю класифікації товарів при здійсненні митного оформлення у Запорізькій митниці: Наказ Держмитслужби, Запорізької митниці від 21 лютого 2011 року № 109 URL: <http://www.qdpro.com.ua/qdw/php/common/disarchieve/getdoc.php?Isnvalue=46507>

36. Прокопенко В.В. Верифікація сертифікатів як додаткова форма митного контролю. Митна справа. 2005. № 4. С. 24–29.

37. Прокопенко В.В. Огляд територій та приміщень складів тимчасового зберігання, митних складів, вільних митних зон, магазинів безмитної торгівлі як форма митного контролю. Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія». 2017. № 1. С. 85–99.

38. Прокопенко В.В. Правове регулювання переміщення металобрухту через митний кордон України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2016. 196 с.
39. Семенчук Т. Б., Гера О. Г. Сучасна модель формування іміджу організації. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». 2014. № 7. С. 178–181. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_07/156.pdf
40. Сорокін В. М. Рекомендації по технічним вимогам до закупівель енергоефективного освітлювального обладнання, систем освітлення, або енергосервісних послуг. Рекомендації UNDP/GEF. URL: <http://slavrada.gov.ua/uploads/File/invest/posibnyki/10.pdf>
41. Статистичні дані щодо імпорту та експорту світлодіодних ламп в Україні. Офіційний сайт Держмитслужби України. URL: <https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri>
42. Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для ламп спрямованого випромінення, світлодіодних ламп і пов'язаного з ними обладнання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 264. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264-2019-%D0%BF#Text>
43. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : ратифікована ЗУ № 1678-VII від 16.09.2014 (в редакції від 30.11.2015) // Офіційний вісник України. – 2014. – № 75. – Т. 1. – С. 83. – Ст. 2125
44. Управління в митній службі: підручник / Ю.Д. Кунев, І.М. Коросташова, А.В. Мазур, С.П. Шапошник; за заг. ред. Ю.Д. Кунева. Київ, 2006. 408 с.
45. Управління ризиками в митній справі: зарубіжний досвід та вітчизняна практика: монографія / за заг. ред. І.Г. Бережнюка; Держ. НДІ митної справи. Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2014. 287 с.

46. Форми документів, необхідних для імпортування в, експортування з чи транзиту. Інформація з порталу ДФС. URL: <http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/sproschennya-protsedur-torgivli/formi-dokumentiv--neobhidnih-dlya-imp/>

47. Шевчук О. М. Особливості митного контролю та оформлення лікарських засобів, які відносять до групи «прикриття» та «ризик». Митна справа. 2012. №1. С. 67-74.

48. Шимко О. В., Підгора Є. О. Динаміка ринку електротехнічної продукції та перспективи розвитку ринку до 2020 року. Вісник Приазовського державного технічного університету. 2017. №33. С. 254–259.